

COOCH BEHAR PANCHANAN BARMA UNIVERSITY

B.A. Honours 6th Semester Examinations, 2022

SANSKRIT

PĀṆINIYĀN GRAMMAR

CORE-13

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 40

The figures in the margin indicate full marks.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

UNIT-I

1. अधोलिखितेषु त्रयाणां सूत्राणां सोदाहरणं व्याख्या कार्या – (देवनागरीलिप्यां लेखनीयम्) 5×3 = 15
- (क) तथायुक्तं चानीप्सितम् ।
(ख) साधकतमं करणम् ।
(ग) धारेरुत्तमर्णः ।
(घ) सहयुक्तेऽप्रधाने ।
(ङ) यतश्च निर्धारणम् ।
(च) यस्य च भावेन भावलक्षणम् ।
2. अधोलिखितेषु पञ्चानां रेखाङ्कितपदानां कारकविभक्ती निर्णयत । (देवनागरीलिप्यां लेखनीयम्) 1×5 = 5
- (क) कृषकः मरणाय विषं भुङ्क्ते ।
(ख) कविषु कालिदासः श्रेष्ठः ।
(ग) प्रासादात् प्रेक्षते राजा ।
(घ) नटस्य गाथां शृणोति ।
(ङ) अन्नेभ्यः काकं वारयति ।
(च) कृण्डलाय हिरण्यम् ।
(छ) ब्रह्मणः प्रजाः प्रजायन्ते ।
(ज) सुवर्णस्य कङ्कणम् ।
(झ) मासम् अधीते छात्रः ।

UNIT-II

3. अधोलिखितेषु सूत्रद्वयं व्याख्यायताम् – (देवनागरीलिप्यां लेखनीयम्) 5×2 = 10
- (क) अव्ययीभावे चाकाले ।
(ख) विशेषणं विशेष्येण बहुलम् ।
(ग) शेषो बहुव्रीहिः ।
(घ) चार्थे द्वन्द्वः ।
(ङ) उपपदमतिङ् ।
4. अधोलिखितेषु द्वयोः समासान्तपदयोः साधनप्रक्रियां ससूत्रं प्रदर्शयतं – (देवनागरीलिप्यां लेखनीयम्) 5×2 = 10
- (क) उपगङ्गम् ।
(ख) किंराजा ।
(ग) अहिनकुलम् ।
(घ) नीलोत्पलम् ।
(ङ) अर्थगौरवम् ।

—x—

COOCH BEHAR PANCHANAN BARMA UNIVERSITY

B.A. Honours 6th Semester Examinations, 2022

**SANSKRIT
LINGUISTICS
CORE-14**

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 40

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.*

संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्यां च उत्तरं लेखनीयम्

1. एकस्योत्तरं प्रदेयम् – 15×1 = 15
 - (क) किं तावद् ध्वनिसूत्रम् ? ग्रीम-सूत्रं व्याख्यायताम्। भेर्णार-महोदयेन अस्य सूत्रस्य यत् परिमार्जनं कृतं तदालोचयत।
 - (ख) संस्कृतोपरि आर्येतरभाषाणां प्रभावमालोचयत।
 - (ग) केन्तुम्-सतम् वर्गयोः स्वरूपं निरूपयत।
2. एकस्योत्तरं प्रदेयम् – 10×1 = 10
 - (क) भाषाविज्ञानस्य अङ्गानां संक्षेपेण वर्णनं प्रदेयम्।
 - (ख) वैदिक-लौकिकसंस्कृतयोः प्रभेदमालोचयत।
3. एकस्य टिप्पणी लेखनीया – 5×1 = 5

समीभवनम्, अपिनिहितिः, श्लिष्टयोगारिमकाभाषा।
4. दश प्रश्नाः समाधेयाः – 1×10 = 10
 - (क) इन्दो-इउरोपीय-भाषायाः अपरं नामद्वयं किम् ?
 - (ख) तालव्योभवनस्य नियमः केन व्याख्यातः ?
 - (ग) प्राचीनभारते साहित्यरचनायां व्यवहृताः मुख्याः प्राकृतभाषाः काः ?
 - (घ) असमवायिनीभाषायाः उदाहरणद्वयं प्रदेयम्।
 - (ङ) 'मोन्-खमेर्' (Mon-khamer) इति कस्याः भाषायाः शाखा ?

- (च) ग्रीमसूत्रे कस्याः भाषायाः ध्वनिपरिवर्तनं वर्णितम् ?
- (छ) परागत-समीभवनस्य उदाहरणं दीयताम् ।
- (ज) 'वप्त्री > वल्मीक' इति किं प्रकारकं ध्वनिपरिवर्तनम् ?
- (झ) मध्यस्वरागमस्य उदाहरणं दीयताम् ।
- (ञ) संस्कृते कीदृशी अप्रश्रुतिः प्रचलिता ?
- (ट) कोलित्स्-सूत्रे कस्य ध्वनिद्वयस्य कस्मिन् ध्वनौ परिवर्तनमालोचितम् ?
- (ठ) 'जेन्द-आवेस्ता' इति ग्रन्थस्य रचयिता कः ?
- (ड) जार्मानिक-शाखायाः द्वयोः भाषयोः नाम लिखत ।
- (ढ) इन्दो-आर्यभाषायाः भेदानां नामानि लिखत ।
- (ण) भाषायाः आकृतिमूलकवर्गीकरणे 'आकृति' इत्यस्य पर्यायवाचकशब्दः कः ?

—x—